

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – SRPEN 2023

Srpen je obdobím ideální viditelnosti **Saturnu** – dne 27. 8. je v opozici se Sluncem a také nejbližší Zemi. Na obloze je tudíž viditelná celou noc s jasnou kolem $0,4^m$. Při teleskopickém pozorování jistě neujde pozornosti, že prstenec je oproti předchozím rokům již silně přivřený. Cassinovo dělení je za dobrého seeingu viditelné jen v nejširších částech prstence, můžete si také všimnout výrazného tmavého stínu prstence na planetě. Ve druhé polovině noci je pozorovatelný další planetární obr – **Jupiter** a také **Neptun** s **Uranem**. Výzvou pro pozorovatele je v srpnu hlavně **Venuše** na denní obloze. Dolní konjunkce se Sluncem nastává 13. 8. v poledne. Vzhledem k tomu, že oběžná dráha Venuše je vůči rovině ekliptiky skloněna o $3,4^\circ$, může Venuše při dolní konjunkci projít až $8,4^\circ$ severně nebo jižně od Slunce. Během letošní srpnové konjunkce projde $7,7^\circ$ jižně od středu Slunce, což je blízko maximální hodnoty, takže je možné planetu bezpečně sledovat až do konjunkce i za ni. To se stává celkem výjimečně. Například během konjunkce v červnu 2020 se Venuše nacházela pouhých $0,5^\circ$ severně od Slunce, tedy příliš blízko na to, aby ji bylo možné bezpečně sledovat. Při poslední konjunkci v lednu 2022 byly Slunce a planeta od sebe vzdáleny méně než 5° . Budeme tedy mít možnost vidět planetu jako velmi tenký srpek a pokud se začnete dívat několik dní před konjunkcí a budete se dívat až do několika dní po ní, budete svědky “převrácení” srpku ze západního na východní okraj. Také můžete být svědky “prodloužení” cípů Venušina srpku i do více než $2/3$ kolem limbu planety díky její husté atmosféře. Pro pozorování pouhým okem se pak Venuše vynoří na konci měsíce na obloze ranní. Seskupení Měsíce, Aldebaranu a otevřené hvězdokupy Plejády bude viditelné 10. 8. nad východem až jihovýchodem.

Letošní **Perseidy** mají velice dobré pozorovací podmínky, bude téměř nov a maximum nastává po východu Slunce 13. 8. Ideální pozorovací noc je tak z 12. na 13. srpna, kdy může hodinová frekvence dosáhnout až 100 meteorů.

Z **komet** máme na srpnové obloze hned několik v dosahu malých dalekohledů (cca $8''$). Letní Miss Comet je bezesporu **C/2023 E1 (ATLAS)**. Nyní nastává období její nejlepší viditelnosti, je viditelná celou noc (rychle se pohybuje z Keфеa přes Labuť do Pegase) jako poměrně velký mlhavý flíček bez ohonu. Na tmavé obloze na ni při jasnosti kolem 9 mag stačí i silnější triedr, ale čím větší dalekohled použijete, tím hezčí bude. Na ranní obloze je tu **C/2020 V2 (ZTF)** s jasnou kolem 10 mag. V hlavě Draka (viz mapka vpravo) může zkusit také periodickou **12P/Pons-Brooks**, která prodělala 20. 7. nečekaný outburst a zjasnila o 5 mag, takže je nyní objektem kolem 11–12 velikosti. Krátce po outburstu měla stelární vzhled, nyní je to difúzní “kulička”. Kdo ji nestihne při tomto zjasnění, nemusí být smutný, protože příští rok na jaře by tato kometa měla být viditelná dokonce pouhým okem. Vyhledávací mapky uvedených i dalších komet příp. asteroidů si vygenerujte v aplikaci CzSkY na www.czsky.cz

